

EISEN VAN DE WERELDVROUWENMARS 2022

INTERNATIONALE DAG VAN DE STRIJD VOOR VROUWENRECHTEN NATIONALE MOBILISATIE OP 8 MAART 2022

Voor relanceplannen die de genderbenadering integreren!

Stop alle vormen van geweld tegen vrouwen!¹

De Wereldvrouwenmars van België² eist een feministische aanpak van de gezondheids crisis die vrouwen in staat stelt voltijds te werken en mannen om meer verantwoordelijkheden op zich te nemen, ook in het gezin!

De economische autonomie van vrouwen refereert naar hun capaciteiten om zelf in hun eigen behoeften en die van personen die van hen afhankelijk zijn te voorzien en te beslissen hoe zij dat het best kunnen doen. In die zin is economische autonomie een ruimer begrip dan financiële autonomie, in die mate dat het ook de toegang tot sociale zekerheid en openbare diensten omvat.

---

¹ En iedereen die zich identificeert als trans en non-binair.

² De Wereldvrouwenmars is een feministische, internationalistische, antikapitalistische en antikolonialistische beweging, georganiseerd vanuit plaatselijke coördinaties in 51 landen en gebieden. De coördinatie van de beweging ligt nu in Turkije. In België bestaat de WVM uit meer dan 45 organisaties.

De feministische strijd voor een andere arbeidsorganisatie en voor een harmonieuze relatie met de natuur vereist eveneens een rechtvaardige transitie van het energiemodel.

Stop het seksueel en gendergerelateerd geweld tegen alle vrouwen.

Een sprekend voorbeeld: volgens een enquête afgenomen door het ACV zijn 31,7% van de schoonmaaksters/familiehulpen ooit slachtoffer geweest van seksueel geweld op het werk. Dit betreft alle vrouwen maar wij willen de aandacht vestigen op de migrantenvrouwen die bovendien institutioneel en administratief geweld ondergaan.

Stop de verkrachtingscultuur en het lastigvallen van vrouwen van alle leeftijden.

In België verklaart 98% van de vrouwen slachtoffer geweest te zijn van seksistisch geweld zoals intimidatie en 2/3de van seksueel agressie.

Dit geweld gebeurt niet enkel op straat of in het openbaar vervoer, maar ook op de werk- en studieplek, in cafés en zelfs en vooral thuis. Het geweld is nog toegenomen tijdens de pandemie!

Stop alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen van alle leeftijden, transgenderpersonen, non-binaire personen en migranten.

Stop de budgettaire besparingen die het sociaal beschermingssysteem verzwakken en de privatisering van de gezondheidszorg versterken.

Er is nog steeds een tekort aan middelen voor werknemers in de gezondheidssector, en tegelijkertijd wordt de gezondheidszorg duurder. Voor kwalitatieve openbare diensten ten voordele van iedereen!

Voor een rechtvaardige fiscaliteit die fraude en belastingontduiking bestrijdt en die zorgt voor een evenwichtige verdeling van de rijkdommen.

De feministische economie plaatst de duurzaamheid van het menselijk leven en het collectief welzijn in het centrum van de economische en territoriale organisatie en stelt de marktmaatschappij ter discussie waarin het soort relatie dat mensen met elkaar, met hun lichaam en met de natuur hebben, een handel is waarin privé-ondernemingen hun winst trachten te maximaliseren. Wij pleiten voor een duurzame economie waarin overal het menselijk leven, het collectief welzijn, de daadwerkelijke gelijkheid van rechten en de eerbiediging van het milieu prevaleren boven de marktmechanismen, het productivisme en het winstbejag ten bate van een minderheid.

Wij eisen van de regeringen:

- Een **relancepolitiek** met de integratie van een genderdimensie opdat de genomen maatregelen en de vrijgemaakte budgetten zowel voor vrouwen als mannen bestemd zijn. Wij herinneren er aan dat vrouwen steeds op de eerste rij staan gedurende de verschillende crisissen, die we meemaken (COVID, overstromingen,.....). Zij beheren dagelijks de gevolgen van deze crisissen voor de zwaksten onder ons: kinderen, zieken, gehandicapten, ouderen, enz.
- Modernisering van de financieringsmechanismen van de overheid, zodat feministische basisorganisaties, die zich inzetten voor rechten en beleid, voldoende en duurzame financiële steun kunnen ontvangen.

Voor het recht van iedereen op een vaste, voltijdse baan.

Op economisch niveau en op het niveau van de arbeidsvoorwaarden, vraagt de Wereldvrouwenmars de implementatie van structurele maatregelen op korte termijn:

- **De erkenning van de zwaarte van sommige typisch “vrouwelijke” jobs** en de opwaardering van de zogenaamde essentiële beroepen, die sterk vervrouwelijkt zijn, met erkenning van zorgarbeid. *Deze erkenning moet een verbetering betekenen van de arbeids- en loonvoorwaarden van deze werkneemsters, alsook een herwaardering van de pensioenrechten.*
- Werk maken van de evaluatie **van de loonkloof** (globaal 10 % tussen de mannen en vrouwen in alle betrokken sectoren) in de ondernemingen bij uitvoering van de wet van 22 april 2012 ter bestrijding van de loonkloof tussen mannen en vrouwen en de toepassing van sancties bij een ontbrekend transparant loonbeleid.
- Een ontradingspolitiek opzetten voor de onvrijwillig **deeltijdse arbeid**. Inderdaad, de deeltijdse arbeid betreft 43,5% van de vrouwen en 11% van de mannen en is niet altijd het resultaat van een “keuze” van de kant van de werkneemsters maar wel van de arbeidsvoorwaarden en de structurele ongelijkheden die nog altijd bestaan op de Belgische arbeidsmarkt en van de druk van stereotypes. Het deeltijds werk betekent ook maar deeltijdse rechten in de arbeidsvoorwaarden en in de sociale zekerheid.
- Controleer de strikte toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst n° 38 betreffende de strijd tegen de discriminaties bij werving en selectie van werknemers.
- Verhoog het minimumpensioen boven de armoedegrens, maak de toegang tot het pensioen mogelijk na een loopbaan van 10 jaar waarin rekening wordt gehouden met de reële kosten van tijd en zorg voor opvoeding van kinderen door vrouwen (die moeten kiezen voor deeltijdwerk om voor kinderen en het huishouden te zorgen). Wij eisen ook een maatregel van positieve actie ter compensatie van de kortere loopbaan van vrouwen en de afschaffing van de samendrukking van uren voor de berekening van het pensioen van deeltijdwerkers. Het pensioen weerspiegelt de ongelijkheid in de loopbanen van vrouwen.
- De wijziging van de loonwet (wet 1996 over de loonnorm) om een vrije onderhandeling van de lonen toe te laten (uitnodiging om het burgerinitiatief te ondertekenen).
- De effectieve toepassing van het bruto uurloon van 14 €/u in alle sectoren.
- De algemene en collectieve arbeidsduurvermindering van 30u per week zonder loonverlies en met bijkomende aanwervingen waardoor het werktempo zou kunnen verlaagd worden.
- Behoud van de koopkracht voor vrouwen door de verhoging van de lonen en de sociale uitkeringen in een context van gezondheids-, economische en sociale crisis die de koopkracht van werkneme(rs)emsters beperkt. Het zijn vandaag de elektriciteits- en verwarmingsfacturen die een zware druk op het budget van de meest kwetsbare gezinnen leggen.
- De bestrijding van de digitale kloof door jonge vrouwen te oriënteren naar digitale beroepen, door specifieke opleidingen te organiseren voor mensen die weinig toegang hebben tot ICT-instrumenten.

Voor de versterking van het systeem van sociale bescherming en de strijd tegen de verarming van vrouwen.

- De versterking van de financiering van de sociale zekerheid: verhoging van de bijdrage van de staat, bijdrageplichtig maken van uitkeringen die thans niet op premie- of bijdragebetaling berusten, verbreding van de grondslag voor premie- of bijdragebetaling over alle inkomsten en herziening van het beleid inzake de vermindering van de vrijstellingen van socialezekerheidsbijdragen voor ondernemingen.
- De individualisering van de rechten: vervanging van het statuut van samenwonende door een individueel statuut in het stelsel van werkloosheids- en ziekte/invaliditeitsverzekering en de progressieve afschaffing van de uitkeringen gezinspensioen en overlevingspensioen.
- De verhoging van al de sociale uitkeringen boven de armoedegrens.
- Een collectieve schuldenregeling (bijvoorbeeld bij vechtscheiding, waarvan de gezamenlijke schulden of die van de ex-partner ten laste van de vrouwen vallen).
- De DAVO (Dienst voor Alimentatievorderingen) toegankelijk maken voor alle rechthebbenden, kinderen en ex-echtgenoten, zonder inkomensplafond, zodat zij onbetaalde alimentatie kunnen recupereren.
- Eén flexibele en verplichte methode voor de berekening van onderhoudsbijdragen ter bestrijding van armoede bij eenoudergezinnen, maar ook van kinderarmoede en genderongelijkheid. De berekening van het bedrag van de onderhoudsbijdragen is een essentieel onderdeel van het beleid inzake opvoedingsondersteuning. Elke ouder moet een eerlijk en billijk bedrag betalen of ontvangen, afhankelijk van hun inkomens en de kosten van het kind.
- Intrekking van de maatregelen die de vorige regeringen hebben genomen om de toegang tot de integratietoeslag te beperken en terugdraaiing van de verlaging van de inkomensgarantie uitkering voor deeltijdwerkers met behoud van rechten (IGU) die onder de regering-Michel heeft plaatsgevonden.
- De onvoorwaardelijkheid van de inkomensgarantie uitkering voor ouderen (IGO) en de afschaffing van het controlesysteem voor IGO-begunstigden (van wie 66% vrouwen zijn).

De zorg voor personen moet niet enkel de taak van de vrouwen zijn!

- Het moederschapsverlof van 15 weken met een loon aan 100 % en de uitbreiding van het geboorteverlof voor de co-ouder (oproep om de petitie te ondertekenen www.15semaines.be), dat deze eveneens verplicht moet worden ook met 100% loon.
- Verhoging van de ouderschapsverlofuitkeringen zodat dit verlof ook toegankelijk is voor alleenstaande moeders.
- De verhoging van de kinderbijslag, die de reële kosten van een kind dekt.
- De versterking en het behoud van collectieve voorzieningen: het creëren van betaalbare, kwaliteitsvolle plaatsen in publieke crèches om te voorzien in de reële behoeften die in het hele land bestaan. Deze voorzieningen moeten betaalbaar zijn en tegemoetkomen aan de behoeften van vrouwen met atypische werktijden.

Voor de versterking van de toegang tot de kwalitatieve gezondheidszorg voor iedereen!

- Gratis – of aan verlaagde prijs – contraceptiva en diensten voor seksuele en reproductieve gezondheid (in het bijzonder de generische contraceptiva) voor iedereen, met prioriteit voor de lagere inkomens. Eveneens informatie verstrekken over seksuele en reproductieve rechten. Ook moet de voorlichting over seksuele en reproductieve rechten worden verbeterd.
- Abortus volledig uit het strafrecht en het recht van vrouwen en transpersonen op zelfbeschikking en zeggenschap over hun lichaam; met de verlenging van de periode van zwangerschap tot 20 weken na de conceptie en de afschaffing van de bedenktijd.
- Gratis ter beschikking stellen van menstruatieproducten en beschermingsmiddelen tegen urineverlies voor kwetsbare personen.
- Om gevallen van obstetrisch geweld te objectiveren³, vast te stellen en te documenteren moeten gezondheidsprofessionals hierover worden opgeleid (het gebeurt niet noodzakelijk vrijwillig van de kant van de gezondheidswerkers; het wordt gebagatelliseerd en blijft onopgemerkt) en vrouwen moeten worden geïnformeerd over hun rechten. Neen, tegen de afschaffing van kraamafdelingen, die vrouwen in gevaar brengt; integendeel, de middelen voor kraamafdelingen moeten worden uitgebreid: één vroedvrouw per vrouw die moet bevallen (en niet 1 voor 3 zoals nu vaak het geval is).
- Het onderzoek naar de ongelijkheden op gezondheidsvlak financieren en ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek naar specifieke ziekten bij vrouwen (endometriose....); de sensibiliseringscampagnes en de bevolkingsonderzoeken (borstkanker en baarmoederhalskanker) intensiveren.
- Rekening houden met de bijzondere behoeften, met inbegrip van het affectief en seksueel leven, van personen met een handicap; bewustmaking van het publiek op dit gebied; vorming van het betrokken personeel en de actoren in het onderwijs en de zorgsector. Ook de inrichting van een aangepaste leefomgeving voor personen met een handicap en/of ouderen, hetzij thuis, in instellingen of in alternatieve structuren. Momenteel is de toegang tot woonzorgvoorzieningen voor heel wat mensen niet haalbaar of beschikbaar.
- De verbetering en de aanpassing van de kwalitatieve gezondheidszorgen voor LGBTQI+ personen: de terugbetaling van de kosten voor gynaecologische en andrologische zorg voor transpersonen, de toegang tot mentale gezondheidszorg, opleiding van gezondheidswerkers om een kwaliteitsvolle zorg voor LGBTQI+ personen te garanderen en integratie van de deskundigheid van actoren uit het maatschappelijk middenveld in onderzoek, beleid en beslissingen in verband met gezondheid en toegang tot zorg.
- Alle eerstelijnsverleners bewuster maken voor seksuele gezondheid, vooral m.b.t. vrouwen in zeer precaire situaties en/of vrouwen die gediscrimineerd worden wat de toegang tot zorg betreft.

Strijd tegen het seksistisch en seksueel geweld

- De nodige middelen vrijmaken voor de daadwerkelijke toepassing van de verschillende verdragen die België op internationaal, nationaal en regionaal niveau heeft geratificeerd, en

---

³ Het Burgenplatform voor een gerespecteerde geboorte heeft recent een eerste onderzoek via internet afgerond naar de gevoelens van Franstalige vrouwen, waaruit blijkt dat één vrouw op vijf zegt het slachtoffer te zijn van obstetrisch geweld.

met name het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul).

- De installatie van een permanent overleg tussen de verschillende subsidiërende overheden om te zorgen voor een doeltreffende toewijzing van middelen voor de bestrijding van geweld.
- Meer middelen ter beschikking stellen van gerechtelijke instanties om ervoor te zorgen dat gevallen van geweld snel voor de rechter worden gebracht.
- De organisatie van een systematische vorming voor alle professionals van de eerste lijn, in het bijzonder politieagenten om doeltreffend en respectvol om te gaan met slachtoffers van geweld.
- Het opzetten van een beleid voor gelijkheid en bestrijding van gendergerelateerd geweld en seksuele intimidatie op de werkplek, met inbegrip van de bewustmaking van horecazaken.
- Voortzetten van de implementatie en de verdere uitrol van de zorgcentra na seksueel geweld, die voorzien in de behoefte aan betere alomvattende zorg voor slachtoffers van seksueel geweld.
- De uitvoering van een gelijkheidsbeleid en de bestrijding van gendergeweld op de werkplek, met inbegrip van de bewustmaking van de ondernemingen in de horeca, met name inzake gendergeweld en seksuele intimidatie.
- De uitvoering van een beleid van gelijkheid en de strijd tegen gendergerelateerd geweld en seksuele intimidatie op de werkplek, met inbegrip van de sensibilisering van ondernemingen en de horecasector in het bijzonder.
- De uitvoering van doeltreffende maatregelen ter bestrijding van mensenhandel (in het bijzonder migrantenvrouwen) en alle vormen van uitbuiting daarvan: van beeldvorming tot seksuele en reproductieve uitbuiting. Vrouwenlichamen zijn volgens racistische en seksistische vooroordelen objecten van consumptie en koopwaar geworden om te worden omgevormd tot hulpbronnen voor de kapitalistische economie.
- De ratificatie van de conventie n° 190 van de IAO (Internationale Arbeidsorganisatie) betreffende de uitbanning van geweld en intimidatie in de wereld van werk.

Voor het recht van migrantenvrouwen op werk en een leven zonder geweld

Een betere integratie van migrantenvrouwen en waardering van hun competenties in het tewerkstellingsbeleid, waarbij de eerbiediging van hun rechten wordt gewaarborgd.

Wij vragen :

- Regularisatie van migranten zonder papieren, op basis van heldere, permanente en niet-limitatieve criteria (langdurig verblijf, werk, voor gezondheidsredenen indien geen behandeling mogelijk is in het land van herkomst, geboorte van een kind op Belgisch grondgebied, langdurige procedures, gendergerelateerd geweld).
- Waardige arbeidsomstandigheden: minimumloon en betaalde vakantiedagen, betaald overwerk, stabiele werktijden, ziekteverzekering; mogelijkheid om een klacht in te dienen tegen de werkgever als de arbeidswetgeving niet wordt nageleefd (sanctierichtlijn). Voor degenen die verscheidene jaren zonder papieren hebben gewerkt en geregulariseerd zouden

worden, eisen wij dat al deze jaren in aanmerking worden genomen bij de berekening van het pensioen.

- Wat betreft diensten en bescherming voor vrouwelijke migranten die het slachtoffer zijn van geweld, vragen wij de correcte toepassing van het Verdrag van Istanbul en de inclusie van vrouwen zonder papieren en transpersonen in de zorg voor slachtoffers van geweld. In een situatie van grote onzekerheid en zonder wettelijke bescherming, hebben zij geen rechten, behalve dringende medische bijstand, wat hen nog kwetsbaarder maakt.
- Automatische erkenning van het autonoom verblijfsrecht vóór 5 jaar verblijf op Belgisch grondgebied, voor de echtgenoot in het kader van gezinshereniging, ter bescherming van vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld en een klacht indienen.
- Voor een effectieve erkenning van de specifieke asielgronden eigen aan vrouwen, meisjes en LGBTIQA+ personen.⁴
- Hervorming van de dringende medische hulp (AMU) om effectieve toegang tot gezondheidszorg te garanderen voor vrouwen die hier verblijven.
- Ook voorzien in een versnelde en aangepaste procedure voor de toekenning van de AMU aan illegaal verblijvende vrouwen die seksuele en reproductieve gezondheidszorg wensen, zoals een abortus, rekening houdend met de voorwaarden waarin de wet van 15 oktober 2018 betreffende de vrijwillige onderbreking van de zwangerschap voorziet.
- Bescherming en een aangepaste en "veilige" opvang bieden aan niet-begeleide minderjarigen, in het bijzonder niet-begeleide meisjes die blootstaan aan gendergerelateerd geweld.
- Ratificatie van Conventie n° 189 van de IAO (Internationale Arbeidsorganisatie) inzake huishoudpersoneel.
- Een halt toeroepen aan criminalisering, discriminatie en politiegeweld tegen migranten, met of zonder papieren, dat leidt tot racistisch en seksistisch geweld (seksueel, economisch en sociaal geweld...).

Voor een feministische internationale solidariteit!

Wij herbevestigen het beginsel van internationale solidariteit voor de rechten van de vrouw, de gelijkheid van vrouwen en mannen in de feministische antikapitalistische, dekoloniale strijd voor vrede en gerechtigheid. Wij veroordelen de toenemende repressie tegen feministische bewegingen:

- Afghaanse vrouwen hebben de afgelopen 20 jaar gestreden voor erkenning van hun rechten, ondanks politieke instabiliteit en opeenvolgende conflicten. Thans dreigen zij al deze verworvenheden te verliezen onder het huidige Taliban-regime. Als vrouwenbeweging moeten we manieren bedenken om onze solidariteit uit te breiden tot meer dan alleen verklaringen. Wij moeten onze regeringen doen inzien dat erkenning van de Taliban aan de macht opnieuw desastreus kan zijn voor het Afghaanse volk en de regio.

---

⁴ <https://marchemondiale.org/index.php/2022/02/01/pour-une-reconnaissance-effective-des-motifs-dasile-propres-aux-femmes-aux-filles-et-aux-personnes-lgbtiqua/?lang=fr>

- Ierse vrouwen hebben massaal gemobiliseerd na de verschrikkelijke moord op Ashling Murphy⁵ en willen hun woede omzetten in een concrete strijd tegen victim blaming, de verkrachtingscultuur en de objectivering van het vrouwenlichaam, maar ook voor massale investeringen in de openbare diensten om een aangepaste hulp te bieden tegen het seksistisch geweld.
- Emancipatie van vrouwen eisen betekent in bepaalde landen de de gevestigde orde fundamenteel uitdagen. In China, Turkije, Rusland en elders neemt de repressie toe. In Rusland bijvoorbeeld worden tijdens acties (individuele acties, de enige die nog zijn toegestaan) en privé-bijeenkomsten tegen seksisme en discriminatie bijna stelselmatig arrestaties verricht.

Vrouwelijke milieuactivisten worden geconfronteerd met gendergerelateerd geweld wanneer ze hun land, natuurlijke hulpbronnen en mensenrechten verdedigen. Peruviaanse vrouwen en gemeenschappen nemen deel aan het verzet tegen het mijnbouwproject AntaKori in Noord-Peru. Sinds 2000, op zijn minst, laten landelijke vrouwen hun protest horen in hun strijd voor de verdediging van water, land en grondgebied, tegen internationale mijnbouwbedrijven.

Voor vrede en demilitarisatie!

Vrouwen en hun lichamen worden beschouwd als buit, als pasmunt (de strijd om de controle over het lichaam van de vrouw - een middel als een ander - beschouwd als een legitieme reden van gewapend conflict), een rust voor de oorlogsvoerder, een slagveld (hun lichaam geïdentificeerd op vijandelijke grond), enz. In alle gevallen worden zij geobjectiveerd en gezien als het bezit van mannen:

- De lijst van de gewapende conflicten is lang: Afghanistan, Colombia, Darfour, de omgeving van de Grote Meren, Irak, Palestina, Oekraïne, maar sommige zijn in de vergeethoek geraakt: Baskenland, Centraal- Afrikaanse Republiek, Mali, Burkina Faso, Tsjaad, Cyprus, Haïti, Mexico,...
- Onze feministische visie, die patriërchaat en kapitalisme aan oorlog linkt, dringt aan op demilitarisering en is van mening dat een cultuur van vrede verder gaat dan de loutere afwezigheid van oorlog. Zo strijden wij voor de rechten van de vrouw in conflictgebieden, voor de uitbanning van verkrachting en slavernij als oorlogswapen en protesteren wij tegen de straffeloosheid van aanvallers, staten en groepen. Onze acties tegen oorlog en militarisering vereisen ook dat vrouwen worden betrokken bij vredesprocessen en burgerlijke ongehoorzaamheid als reactie op agressie en trachten transnationale banden op te bouwen en imperialisme te verwerpen.

Wij verzetten ons om te leven, wij marcheren voor verandering!

SO so so solidariteit met alle vrouwen wereldwijd!

---

⁵ In januari ging een ongekende golf van woede door Ierland toen een 23-jarige lerares tijdens het joggen werd vermoord.